

УДК: 619:616.24-002:636.2

ПОДГОРНА О.В., здобувач вищої освіти II курсу ОС «магістр»
спеціальності «Ветеринарна медицина»
Науковий керівник – **ЛІЩУК С.Г.**, кандидат с.-г. наук, асистент
Заклад вищої освіти
«Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ДІЯ СУЧАСНИХ НЕСТЕРОЇДНИХ ПРОТИЗАПАЛЬНИХ ПРЕПАРАТІВ ПРИ ТЕРАПІЇ ТЕЛЯТ ЗА ГОСТРОГО ПЕРЕБІГУ КАТРАЛЬНОЇ БРОНХОПНЕВМОНІЇ

Актуальність. Бронхопневмонія молодняку худоби займає одне із провідних місць серед незаразної патології тварин і залишається важливою проблемою ветеринарної медицини. Аналіз опублікованих наукових даних та літературних джерел свідчить про те, що в останні роки рівень телят, що хворіють на бронхопневмонію не знижується, а навпаки має тенденцію до зростання. Лікування бронхопневмонії залишається однією з важливих складових у боротьбі з цим захворюванням. Навіть враховуючи появу великої кількості нових антибактеріальних засобів бронхопневмонії мають велике розповсюдження, тому спроби віднайти найефективніші шляхи лікування спонукають до пошуку ефективних засобів терапії і профілактики хвороби із використанням нестероїдних протизапальних препаратів.

Мета і методика досліджень. Метою роботи було вивчити застосування нестероїдних протизапальних препаратів целекоксибу і флуніксину при лікуванні телят, хворих на бронхопневмонію, на основі вивчення їхнього впливу на стан системи гемостазу, протеолізу і показники білкового обміну крові, а також деякі показники функції печінки і нирок хворих тварин; розробити й апробувати схеми комплексної терапії телят з використанням нестероїдних протизапальних препаратів.

Дослідження проводилися протягом 2021-2022рр. у лабораторії кафедри нормальної та патологічної морфології і фізіології Подільського державного університету (м. Кам'янець-Подільський) та в лабораторії ветеринарної амбулаторії «Doberman», м. Кривий Ріг. Базовим господарством було ТОВ "Степова-тваринництво", Дніпропетровська обл., смт. Слобожанське. Об'єктом дослідження були телята української чорно-рябої породи, хворі на катаральну бронхопневмонію та клінічно здорові тварини для контрольної групи. Телят підбирали за принципом аналогів з врахуванням віку, ваги та перебігу стану захворювання. Досліди проводили на телятах віком 1,5- 3 місяці. При постановці діагнозу враховували клінічну симптоматику, результати біохімічних, морфологічних, гістологічних і лабораторних досліджень крові та макрозразків. У комплексному лікуванні хворих телят із різним перебігом бронхопневмонії випробовували нестероїдні препарати із протизапальними властивостями -

флуніксин та целекоксиб. При цьому лікування хворих на бронхопневмонію телят проводили за наступними схемами:

- Телятам контрольної групи виконували інтраплевральну новокаїнову блокаду з антибіотиком: 30 мл 0,5%-ного розчину новокаїну додавали 5%-ний розчин еноксиду з розрахунку 1 мл на 20 кг маси тіла телят. Внутрішньо задавали по 10 г натрію гідрокарбонату один раз на добу впродовж 45 днів, а підшкірно одноразово вводили 5 мл тривіту.
- Телятам першої дослідної групи до новокаїн-антибіотикового розчину додавали 3 мл флуніксину як протизапального, жарознижувального і болезаспокійливого засобу, тобто готували 10%-ний розчин препарату на 0,5%-ному розчині новокаїну.
- Телятам другої дослідної групи до новокаїн-антибіотикового розчину додавали 1 мл целекоксибу як протизапального засобу, тобто готували 10%-ний розчин препарату на 0,5%-ному розчині новокаїну.

Результати досліджень та їх обговорення. Результати проведених біохімічних досліджень дозволяють більш об'єктивно визначити ефективність обох препаратів. Зменшення активності АСТ свідчить про тенденцію до відновлення структури мембран гепато- і кардіоміоцитів. При застосуванні хворим на бронхопневмонію телятам флуніксин-новокаїн-антибіотикового розчину (інтраплеврально) виявлена позитивна динаміка між показниками прокоагулянтної і фібринолітичної систем крові. Активність інгібітора протеїназ у контрольній групі не відновлюється, а в дослідній групі вірогідно збільшується, хоча й не досягає показника клінічно здорових телят. Уміст загального білка на 5-й день лікування у всіх групах не відрізнявся від показників у хворих, лише на 10-й день спостерігалася тенденція до його збільшення, проте він був менший, ніж у здорових телят: на 6,0 і 3,9% у дослідних та на 9,9% у контрольній групах. Абсолютний уміст після альбумінів стабілізувався у телят усіх груп лише на 10-й день досліджень. Застосування целекоксибу і, особливо, флуніксину при хронічному перебігу бронхопневмонії протягом 10 днів спостережень не відновлює повною мірою білоксинтезувальної і знешкоджувальної функцій печінки та фільтраційної нирок.

Висновки і пропозиції. Використання нестероїдних протизапальних препаратів целекоксибу і, особливо, флуніксину за комплексної терапії телят, хворих на гостру бронхопневмонію, зменшує активність запального процесу, сприяє клінічному одужанню тварин, відновлює в них інгібіторний потенціал крові, а також нівелює дисбаланс між прокоагулянтною і фібринолітичною системами. Застосування цих препаратів сприяє швидкому відновленню гематологічних показників у телят, підвищенню вмісту гемоглобіну і еритроцитів, та запобігає рецидивів бронхопневмонії у тварин.